

TADEUSZ CIEŚLAK (Warszawa)

Polski procesualista z przełomu XVI—XVII wieku Tomasz Drezner

W historii polskiego prawoznawstwa szczególna rola przypada Tomaszowi Dreznerowi (1560—1616). Przypada mu rola inicjatora opracowań z dziedziny prawa państwowego oraz prawa procesowego¹. Jego prace były nie tylko pierwszymi, ale cieszyły się przez długi czas dużym uznaniem i były uważane za podstawowe, czego dowodem wielokrotność wydań i przedrukowanie w książkach innych uczonych². Stanisław Estreicher wskazując na wyraźne podniesienie poziomu nauki prawa polskiego w tym okresie, wiązał go z nazwiskami Dreznera i Zawadzkiego³. Inną wielką zasługą Tomasza Dreznera jest przyswojenie nam dorobku ówczesnej europejskiej nauki prawniczej, którą poznał w czasie studiów zagranicznych i wykorzystał w swoich pracach. Tym większa jego zasługa, że potrafił zdobyć się na krytycyzm w stosunku do niektórych sformułowań ówczesnych europejskich autorytetów w dziedzinie prawoznawstwa.

Tomasz Drezner urodził się we Lwowie, w roku 1560, jako syn mieszczan-

¹ S. Kutrzeba, *Historia źródeł dawnego prawa polskiego*, s. 275. — „Pierwszą ogólną pracą o polskim prawie politycznym były wydane w r. 1613 Tomasza Dreznera *Institutionum*”, s. 279. „Pierwszą pracą nad procesem polskim był Tomasz Dreznera *Processus Iudiciarius*”. — S. Kutrzeba, *Dawne polskie prawo sądowe w zarysie* (I. Prawo karne. II. Postępek sądowy) wyd. II, Lwów 1927, s. 62: „Postępek sądowy opracowali nieźle polscy prawnicy z XVII stulecia. Pierwszą taką pracą był nieduży, ale ścisły *Processus iudiciarius* Tomasza Dreznera (1601)”. Natomiast nie jest Drezner wymieniany w szkicu W. Woltera, pt. *Historia nauki prawa i postępowania karnego w Polsce*, zamieszczonym w monografii PAU nt. *Historii nauki polskiej w zbiorze XVIIb. K. Opałek — W. Wolter, Nauka filozofii prawa i prawa karnego w Polsce*, Kraków 1948.

² *Proces sądowy ziemskiego prawa koronnego z Formularzem łacińskim pozwów y condemnat Grzegorza Czaradzkiego*, J. C. Tudzież na końcu przydany *Processus Iudiciarius Regni Poloniae Thomae Dresneri*. W Warszawie... 1636. Zobacz również wydanie tej książki Poznań 1620.

³ S. Estreicher, *Kultura prawnicza w Polsce XVI wieku*, zamieszcz. w książce zbiorowej *Kultura staropolska*, PAU, Kraków 1932, s. 60.

nina⁴. Ojciec jego, nazywany Hansem Kleinem, był z zawodu złotnikiem, który przywędrował do Lwowa z Drezna. Pochodzenie z Drezna stało się źródłem określenia go w aktach miejskich jako Vondresena (albo Wondresena) i ostatecznie ustalenie nazwiska syna Tomasza — jako Dreznera. Ojciec Hans Klein wcześniej umarł, pozostawiając dwoje dzieci, którymi zajęli się opiekunowie — mieszczenie lwowscy. Dla Tomasza bardzo cennym i wytrwałym opiekunem okazał się znakomity poeta Szymon Szymonowicz. Opieka Szymonowicza trwała bardzo długo i miała olbrzymie znaczenie dla dalszych losów Dreznera. Poeta wielokrotnie ratował Dreznera w ciężkich sytuacjach życiowych, nie zrażając się kłopotami jakie mu niesforny pupil sprawiał i głosząc nieustannie pochwałę wybitnych zdolności Tomasza Dreznera, uczynił wszystko by uzyskać dla niego odpowiednie stanowisko i możliwość wykazania się swoimi uzdolnieniami. Szymonowicz opiekował się Dreznerem w czasie pierwszych nauk w szkołach lwowskich, a przede wszystkim wykorzystał kontakty z hetmanem Janem Zamoyskim dla uzyskania dla swego pupila miejsca na hetmańskim dworze. „Trybun szlachecki“ Zamoyski, zdobywszy już wówczas wysoką pozycję i znaczną fortunę, pragnął umocnić swoje stanowisko m. in. przez otoczenie się zdolnymi pomocnikami. W tym celu udziela pomocy finansowej w studiach szeregu zdolnym młodzieńcom. Nie odmawia również prośbie Szymonowicza i przyjmuje na dwór w Zamościu młodego Tomasza Dreznera. W planach Zamoyskiego leżało utworzenie kadry młodych prawników, którzy by utwierdzili w teorii i praktyce zdobycze stanu szlacheckiego. Zgodnie z tymi planami ustala hetman przyszłość pupila Szymonowicza i Drezner poświęca się studiom prawnym, początkowo wykorzystując bibliotekę hetmańską, a następnie studiując w Krakowie. Opieka Zamoyskiego nad Dreznerem, popieranym gorąco i wytrwale przez Szymonowicza i pochlebnie ocenianym jako wyjątkowo obiecujący i uzdolniony prawnik, była kilkakrotnie zawieszana na skutek postępowania Dreznera. Pierwszy, ostry konflikt (1593), załagodzony został wstawiennictwem Szymonowicza, który odwrócił niełaskę hetmańską. Nie trwało długo a Drezner, dopuściwszy się jakichś bliżej nieznanych wykroczeń, musiał uciekać z Zamościa i rozpoczął okres awanturniczy swojego życia, który go doprowadził nawet do więzienia grodzkiego w Przemyślu (1585). Z więzienia udało mu się uciec i znowu ratuje go z opresji Szymonowicz, szukając dla niego łaski u hetmana. Nie od razu to poparcie skutkuje, bo jeszcze kilka lat wędruje Drezner nim wróci na stałe do łask hetmańskich.

⁴ Zob. F. Siarczyński, *Obraz wieku panowania Zygmunta III*. We Lwowie 1828, tom I, s. 103—104. — J. A. Wadowski, *Wiadomość o profesorach Akademii Zamoyskiej*, Warszawa 1899—1900, s. 37. — A. Knot, *Drezner Tomasz*, Polski Słownik Biograficzny PAU, tom V/4, zeszyt 24, Kraków 1939, s. 376. — F. M. S. (Franc. Maks. Sobieszczański?), *Drezner Tomasz*, Encykl. powsz. Orgelbranda, tom VII, s. 392/3, Warszawa 1861.

Pierwszym przejawem pojednania z Zamoyskim jest przygotowanie w hetmańskiej drukarni w Zamościu podstawowej pracy pt. *Processus iudiciarius*⁵. Pierwsza praca Dreznera wzbudziła ogromne zainteresowanie, o którym pisze sam hetman do autora: „Książeczka o procesie znajduje się w rękach wszystkich, księgarze nie mogą już nastarczyć egzemplarzy”⁶. W przedmowie do *Processus* podkreśla Drezner opiekę ze strony Jana Zamoyskiego i jego zrozumienie dla studiów prawnych⁷. Wydanie książki miało cel bardzo praktyczny ułatwienia orientacji sędziów, przy czym Drezner powołuje się na wielkie znaczenie i częstotliwość procesów w Polsce⁸. We właściwym tekście podaje w sposób jasny i przejrzysty informacje o poszczególnych sądach i ich ustroju oraz trybie postępowania⁹. Informacje dotyczą poszczególnych instytucji i etapów postępowania od pozwu i terminów aż do środków odwoławczych. Drezner zamieścił również przykładowe pozwy, dotyczące najrozmaitszych wypadków¹⁰. Na zakończenie dodał Drezner dwa indeksy, orientujące w terminach sądów poszczególnych ziem¹¹. Wspomniałem już o przedrukowaniu pracy Dreznera o procesie przez innych autorów¹². *Processus* miał być podręcznikiem dla studiujących i posiada jako podręcznik szereg zalet. W sposób prosty i jasny określa czym jest sąd, rodzaje sądów. Opisuje treść pozwu po podaniu jego określenia, informuje w jakim terminie i w jakim sądzie powinien być złożony. Wydaje się, że przytoczona pochlebna opinia hetmana Jana Zamoyskiego wcale nie była niezаслужona. Zresztą i podskarbi Zamoyskiego Knut pisał do het-

⁵ *Processus Iudiciarius Regni Poloniae. Collectore Thoma Dresnero. Samos. Anno Domini MDC I. Martinus Lenscius Typogr. Academ. excudebat. U Estreichera (Bibliografia Polska, część III, tom IV — Ogólnego zbioru tom XV), s. 307—308, wymieniane są wydania dalsze, z Poznania, w drukarni Jana Rossowskiego (1620), z Warszawy, w drukarni Jana Trepińskiego (1631), tamże 1636, tamże 1640.*

⁶ Cyt. za S. Łempiańskim, *Działalność Jana Zamoyskiego na polu szkolnictwa 1573—1605*, Kraków 1922, s. 241.

⁷ „...nam me in clientellam receptum, perspectis studiorum meorum nationibus, ita deinceps auctoritate et consilio suo fovit, ut ad exercitium disciplinae huius capiendum primaria iudiciorum sub sellia mihi paterent”. Tamże, „Przedmowa”.

⁸ Tamże, „Przedmowa”.

⁹ Spis rozdziałów, *De Iudiciis, de citationibus, de terminis, de vacationibus fori, de accessoriis, de dilationibus, de exceptionibus, de praescriptionibus, de litis contestatione, de probationibus, de re iudicata, de appellationibus, de executione rei iudicatae, de in integrum restitutionibus vulgo: de male obtento.*

¹⁰ *Exempla superiorum praeceptorum ad usum redactorum, ad quorum normam alia possunt formari.*

¹¹ a) *Index Terminorum omnium Palatinatum et districtum, quorum iura dicuntur Petricoviae*, b) *Termini terrestres in palatinatibus Minoris Poloniae, in quo Palatinatu, terra, aut districtu, quo tempore celebrentur.*

¹² Zob. przyp. 2.

mana 4 października 1602, że „pilnie się o publikację tego procesu pytają ludzie“, donosząc równocześnie o bezzwłocznym wydaniu dzieła¹³.

Popularność dzieła Dreznera wynika niewątpliwie nie tylko z podanych cech przystępności i jasności, ale przede wszystkim z zapotrzebowania społecznego ze strony szlachty, interesującej się żywo prawem procesowym, któremu wyznaczyła ważne zadanie skutecznego utwierdzenia jej uprzywilejowania klasowego. Szereg aktów ustawodawczych z XVI wieku poświęconych było ustaleniu prawa procesowego np. (*Formula processus iudicarii Terrarum Cracoviensis, Sandomirensis, Lublinsis, Russiae, Belsensis et Podoliae* — 1523, *Processus variarum recognitionum et inscriptionum in Iudicio Terrestri* — 1523 — *Uolumina Legum*, tom I, s. 202, 208, Petersburg 1859) dla zabezpieczenia przywilejów szlacheckich z jednej strony przed atakami ze strony możnowładców, a równocześnie przede wszystkim umożliwienia wykorzystania przeciwko klasom eksploatowanym. Z tego wynikała potrzeba informatora, podręcznika i dlatego też tak wielka popularność pracy Dreznera.

Jeszcze przed ukazaniem się pierwszego wydania *Processus* wyjeżdża Drezner, korzystając z pomocy materialnej Zamoyskiego, za granicę i studiuje prawo we Francji. Pierwsze studia przeprowadzał w Orleanie i tu przygotował swoje drugie dzieło prawnicze, poświęcone analogiom między prawem polskim a prawem rzymskim¹⁴, a uważane za jego najsłabsze dzieło prawnicze. To dzieło dedykował synowi hetmana Tomaszowi Zamoyskiemu, którego nauczycielem miał zostać po powrocie z zagranicznych studiów. W przedmowie Drezner powołuje się na studia w najsławniejszych akademiach Francji i w oparciu o zdobytą tam wiedzę pragnie przeprowadzić porównanie prawa poznanego w akademiach z prawem ojczystym. Siarczyński w swoich informacjach o Dreznerze wiąże *Similium* jedynie ze studiami w Paryżu pomijając Orlean i podając, że młody Zamoyski przebywał w tym czasie w Paryżu¹⁵. Z jego zapisków i powołania się na Starowolskiego wynikałoby, że Drezner napisał następnie odrębne dzieło porównawcze, zajmujące się analogiami prawa polskiego i francuskiego¹⁶.

¹³ S. Łuczyński, *Działalność...*, s. 236. Tamże (s. 234—5) podana wiadomość o niesłychanym zainteresowaniu drukiem książki Dreznera (*Processus*) ze strony kierownika drukarni, Burskiego („chciał go wydawać własnym nakładem, rwał się do druku, prosił hetmana o pozwolenie i wyjednanie przywileju królewskiego, ażeby *cautius* wyszło“).

¹⁴ *Similium juris poloni cum jure romano centuria una auctore Thoma Dresnero Leopolitano. Parisiis ex officina Typogr. C. Morelli Anno 1602.*

¹⁵ F. Siarczyński, o. c., s. 103—104.

¹⁶ F. Siarczyński, o. c., s. 103—104: „A iako w tem porównywa prawa polskie z prawami rzymskimi, tak w innem dziele, iak świadczy Starowolski prawa polskie z prawami francuskimi porównał“. Niewątpliwie notatka błędna, wynika-

W opinii uczonych analogie Dreznera są naciągane¹⁷ i za wszelką cenę usiłują wykazać podobieństwo prawa polskiego do prawa rzymskiego, a najczęściej służą mu do udowodnienia pradawnych źródeł wolności szlacheckich, a więc zgodnie z programem politycznym hetmana i kanclerza Jana Zamoyskiego, będącego równocześnie mecenasem Dreznera. Omawiając instytucję, zaczyna od polskich postanowień, a na zakończenie podaje rzymskie. Np. po stwierdzeniu, że Kazimierz III, Jan Olbracht Aleksander itd. postanowili, że ustawy uchwała się na sejmach, konkluduje, że analogicznie przeprowadzane były w Rzymie. Druga kwestia: elekcja króla, przeprowadzana w Polsce i w Rzymie. Takie analogie przytacza z prawa rodzinnego, opiekuńczego itp. Praca drukowana była w Paryżu, dokąd przeniósł się Drezner dla dalszych studiów. Następny etap studiów przeprowadza Drezner na uniwersytecie w Bourges i bardzo pesymistycznie oceniał w swych listach stan wiedzy prawniczej na uczelniach francuskich. O Bourges pisze, że więcej korzysta z lektury wielkich prawników (Alciatus, Contius, Cujaccius) niż z wykładów¹⁸. Wreszcie w 1603 r. przenosi się do sławnej Padwy, która wychowała przecież samego hetmana. Jan Zamoyski w Padwie zdobywał wiedzę prawniczą i wysoce sobie cenił padewskie studia. Oprócz Zamoyskiego studiowało tu wielu Polaków, którym wykształcenie pomogło odgrywać niekiedy dość doniosłą rolę w państwie polskim¹⁹. Postępami nauki Dreznera za granicą bardzo się Zamoyski interesuje, czego dowodem ustalanie kolejności nauki, doradzanie zakresu. Jego zdaniem powinien pilnie studiować Pandekta, Kodeks, wszystkie inne części prawa rzymskiego, powinien dokładnie zgłębić prawo feudalne. „Niechaj nie będzie żadnego tajnika, którego byś nie przeniknął — pisał hetman — wymaga tego praktyka królestwa naszego, przymierza, feuda... Obudziłeś wielkie nadzieje co do twej osoby, bacz tedy, aby za twym powrotem nie zmaląły...”²⁰.

Zdobywszy stopień doktora obojga praw, zostaje nauczycielem Tomasza Zamoyskiego, syna hetmana. Po kilku latach, w 1610 roku otrzymał katedrę prawa w Akademii Zamoyskich. Jako podręcznik dla młodzieży szlacheck-

jąca z niedokładności jego wiadomości. Estreicher, o. c., s. 308, podaje, że „Starowolski (*Illustr. Pol. Script. Hecat*) wspomina dzieło Dreznera, *Centuria Legum Polonicarum atque Gallicarum*.

¹⁷ S. Kutrzeba, *Historia źródeł*, s. 278.

¹⁸ S. Łempicki, *Działalność Jana Zamoyskiego*, s. 240. — Prof. Koranyi doradza przyjęcie tej opinii *cum grano salis* i wskazuje na poważne osiągnięcia tego Uniwersytetu w ówczesnym okresie (Cujaccius, Donellus). Opinia Dreznera mogła wynikać z chęci przeniesienia się do Padwy i ze schlebiania swojemu protektorowi.

¹⁹ S. Łempicki, „Padwa uczyniła mnie mężem“, zamieszcza w książce, *Renesans i humanizm w Polsce*, s. 1. 1952, gdzie również opinia o Dreznerze (s. 269) jako „jednym z największych prawników polskich swego czasu, biegłym w prawie rzymskim“.

²⁰ Cyt. za Łempickim, *Działalność*, s. 241.

kiej, studiującej w Akademii Zamoyskiej, wydał dzieło pt. *Institutionum iuris* (Zamość 1613)²¹. Ten podręcznik nie zyskał już autorowi tak dobrej opinii, jak *Processus*. Drezner dedykuje go znowu Tomaszowi Zamoyskiemu²². W przedmowie wyjaśniał, że pragnie uporządkować dla studentów prawo ojczyste, rozrzucone po różnych statutach i ustawach oraz pragnie je zredagować w najłatwiejszy i najkrótszy sposób. Również powołuje się na wykorzystanie własnej praktyki sądowej. Wywodzi szereg praw polskich z instytucji rzymskich i gorąco doradza poznanie prawa rzymskiego²³. Podręcznik dąży do podania informacji o wszystkich instytucjach prawnych prawa publicznego i prywatnego, próbując określić ich różnice²⁴. Zajmuje się również określeniem wojen słusznych i niesłusznych²⁵. Omawiając instytucje prawne Drezner rozpoczyna od podania ich definicji, przeprowadza ich usystematyzowanie, a dla wyjaśnienia bardzo często posługuje się analogiami z prawa rzymskiego. W tekście i przypisach cytuje ustawy królewskie, instytucje justyniańskie, zbiory Przyłuskiego, Łaskiego, Herburt, wreszcie Kromera, Cassiodorusa, Alciaty i in. Zasadniczo stoi na stanowisku obrony *status quo*, tzn. władzy klasowej szlachty²⁶. Na przykład omawiając władzę pana nad poddanymi, stwierdza zupełną analogię (podobnie jak inni współcześni badacze, nie tylko polscy) położenia prawnego poddanych w Polsce z niewolnikami rzymskimi²⁷, a więc zakaz występowania w sądach, dziedziczność poddaństwa, prawo ścigania i żądania wydania zbiega, wreszcie prawo sprzedaży, wymiany itp. Zdaniem Ku tr z e b y

²¹ Pełny tekst strony tytułowej: *Institutionum Iuris Regni Poloniae libri IIII. Ex Statutis et Constitutionibus collecti. Opera Thomae Dresneri Leopolitani, I. V. Doctoris, in Academia Zamoscensi Iurii Professorii Ordinarii. In usum Nobilitatis Polonae, Iuris Patrii studiosae. An. Mutius Servio Sulpicio: Turpe est patricio et nobili, ius patriae, qua natus esset, et Reipub. in qua versaretur ignorare. Cum gratia et privilegio S. R. M.*

²² Datowana z 1 stycznia 1614 r.

²³ *Iuris Romani cognitionem Nobilitati Polonae plurimum momenti adferre.*

²⁴ *Publicae sunt quae ad statum Reipub. pertinet — privatae sunt quae privatorum utilitatem tuentur.*

²⁵ S. 94, *Iustum autem bellum et legitimum est, quod in Comitibus ex consilio et imperio totius Reipubl. suscipitur, et ob iustas causas iudicatur.*

²⁶ W księdze pierwszej, omawiając układ społeczny, dzieli ludność na szlachtę i plebejów. Wśród plebejów rozróżnia dwie kategorie (s. 55): *Quorum Plebeiorum duplex est genus: alii enim sunt liberi et ingenui, alii servi: liberi, qui a Regibus vel Nobilibus, privilegiis ad id concessis, libertate et iure Municipali Magdeburgensi donati, civitates vel oppida Regia Nobilium incolebant: servi, qui vel in bellis capti vel in villis fundisque Regis aut Nobilium habitant manui et potestati Dominorum subiecti, agrisque addicti, arbitrio dominorum reguntur...*

²⁷ Księga I, tytuł XXI, s. 57 — *De dominorum potestate... quae antiquis Romanis in servos fuit, haec nunc Nobilibus Polonis in Plebeios subditos... Idem subditi, à Dominis alienantur, comparantur, emuntur, venduntur. Ponadto w księdze czwartej zajmuje się de actione pro kmethone seu subdito profugo (s. 260—263).*

podręcznik Dreznera jest bardzo pobieżny²⁸. Spotykamy i inne, pochlebniejsze oceny, np. Bentkowskiego²⁹, ale nie zawierają one żadnych argumentów ani rozbiórki dzieła.

Swoją rozległą wiedzę prawniczą zdobytą na studiach zagranicznych szeroko wykorzystywał w wykładach w Akademii. Mamy relacje o wykładach Dreznera zajmujących się instytucjami prawnymi i zwyczajami Persów, Greków, Rzymian. Wykładał o kodyfikacji justyniańskiej i o obowiązującym prawie polskim³⁰. Współcześni bardzo wysoko cenili jego wiedzę prawniczą, charakteryzując go jako *vir ingenio acerrimo doctrina singulari clarissimus*³¹.

Brał udział również w praktycznej działalności sądowej jako asesor sądu wyższego w Zamościu³². Akademia Zamoyska, uznając jego sławę uczonego, wybrała Dreznera swym rektorem. Miał też Drezner opinię poety posiadającego łatwość tworzenia wierszy o tematyce religijno-moralnej³³. Utworów poetyckich Dreznera nie odnalazłem, ale poznałem we wstępie do *Institutionum Iuris*³⁴ zamieszczone poezje Szymona Szymonowicza (Simon Simonides), poświęcone Dreznerowi. W czasie sprawowania funkcji rektora zmarł dn. 13 marca 1616 roku w Zamościu. Swoją niewielki majątek podzielił w testamencie między Akademię i specjalną fundację pod nazwą Bank Pobożnych, która miała służyć dogodnym kredytem, ratując przed lichwiarzami, mieszkańcom miasta i przedmieść Zamościa³⁵.

SZKOŁA GŁÓWNA SŁUŻBY ZAGRANICZNEJ W WARSZAWIE

Tadeusz Cieślak (Warszawa)

THOMAS DREZNER, PROCÉDURIER POLONAIS DE LA LIMITE DU XVIe ET DU XVIIe SIÈCLE

Résumé

Thomas Drezner est l'auteur des premiers ouvrages en Pologne du domaine du droit public et de la procédure judiciaire. Il naquit à Lwów en 1560. Après la mort

²⁸ S. Kutrzeba, *Historia*, s. 275.

²⁹ F. Bentkowski, *Historia literatury polskiej*, tom II, w Warszawie i Wilnie 1814, s. 239, w dziale „Autorowie polskiego prawa prywatnego” przy wymienieniu *Institutionum iuris Regni Poloniae* libri IV zaznacza: Dzieło szacowne.

³⁰ S. Łempicki, *Działalność*, s. 263.

³¹ J. A. Wadowski, o. c., s. 102—103.

³² Zob. powołanie się na własne doświadczenia z praktyki sądowej w *Institutionum*.

³³ F. Siarczyński, o. c., s. 104.

³⁴ Wydanie z 1613 r.

³⁵ J. A. Wadowski, o. c., s. 102—103. — Prof. Koranyiemu pragnę podziękować za uwagi, które pozwoliły mi usunąć szereg usterek artykułu.

prématurée de son père il se trouva dans l'embarras, d'où le tiraient le plus souvent l'aide et la protection du fameux poète polonais, Simon Szymonowicz. Grâce aux démarches de celui-ci, il fut admis à la cour du chancelier Zamoyiski qui lui fournit les moyens lui permettant d'étudier plusieurs années à l'étranger (en France et en Italie). De retour en Pologne, Drezner devint professeur de droit à l'académie de Zamość, et y développa une grande activité comme auteur d'ouvrages scientifiques, professeur, et comme assesseur à la cour supérieure. Vers la fin de sa vie, il fut élu recteur de cette académie. Son principal ouvrage est le *Processus Regni Poloniae*, imprimé à Zamość en 1601. Ecrit d'une façon claire et intelligible, sous forme de manuel pour la jeunesse noble faisant ses études ainsi que pour les stagiaires des tribunaux, il lui valut une opinion élogieuse et fut édité à plusieurs reprises (en 1620, 1631, 1636 et 1640). Son manuel de droit public intitulé: *Institutionum Iuris Regni Poloniae* n'eut pas la même renommée. Le troisième ouvrage de Drezner, sous le titre de *Similium iuris poloni cum iure romano*, rempli d'analogies exagérées que l'auteur apercevait dans les droits romain et polonais, présente la moindre valeur.